

“Het is belangrijk om de focus te bewaren.”

mee willen in het verhaal en niet alleen geld inbrengen, maar ook raad en daad. Dat is ook een goed hulpmiddel geweest om goed te gaan rekenen of en hoe rendabel we precies waren. Soms kan je door een klein element te veranderen, het volledige systeem omgooien. En da's mooi om te zien.”

Verskillende financieringsvormen

Tom rekent niet enkel op die investeerders. Hij ging al meerdere keren actief op zoek naar financiële steun voor PachaGreens. En met succes. “Ik ben gestart door alles wat ik had erin te steken. Letterlijk. Ik heb veel gereisd, dus ik had geen groot budget toen ik weer in België kwam. Elk weekend ging ik bijklussen in de horeca en wat ik daar verdiende, ging naar het bedrijf. Ook alle omzet werd opnieuw geïnvesteerd in PachaGreens. Na een tijdje is de eerste investering erbij gekomen en dat is beetje bij beetje gegroeid. Eerst bancaire. Toen BioPlanet bij mijn afnemers kwam, ben ik een lening aangegaan bij Triodos. Daarna kwam de eerste kapitaalronde en daarvoor heb ik samengewerkt met The Harbour. Dat is een bedrijf dat start-ups helpt om businessplannen op te stellen en financiering te vinden. Want hoe weet je wat je bedrijf waard is? Hoe weet je wat je moet vragen? Hoe je businessplan eruit moet zien? Kan dat zelf wel een beetje, maar er kruipt heel veel tijd in en als mensen die daarin gespecialiseerd zijn dat doen, is het toch wel een ander verhaal. Daarnaast hebben we ook via WinWinner geld opgehaald. Dat is een concept waarbij particulieren kunnen investeren in bedrijven, mét overheidsgarantie en het levert een mooi rendement op. Op die manier hebben we toch wel wat budget kunnen ophalen en pas dan kan het

ook sneller beginnen gaan. Van zodra je de middelen hebt, kan je toestellen aankopen die ervoor zorgen dat je werkwijze rendabeler wordt en dan kan je stappen beginnen zetten.”

“Met de hulp van de innovatieconsultanten van Boerenbond heb ik ook een subsidiedossier ingediend voor VLIF-projectsteun voor innovatie, maar dat zijn we nog altijd aan het afwerken. En dat is meteen ook de grote uitdaging daarbij. Je dient het in, het gaat om een aanzienlijke som geld, maar je krijgt die pas wanneer je innovatie is gerealiseerd. Je moet het dus eerst zelf voorfinancieren. Dit heeft wat langer geduurd dan voorzien, omdat we werken in trays en ik vond in de handel niet de trays die ik wilde. Ik ben erin zelf gaan ontwerpen. Van zodra de trays geleverd zijn, kunnen we dat subsidiedossier wel afsluiten.”

Moeder aarde

“Voor ons is het duurzaam plaatje heel belangrijk. De naam Pacha Mama komt van Pacha Mama, moeder aarde in de Zuid-Amerikaanse taal Quechua. Ik heb gereisd in Zuid-Amerika en probeer wat ik daar leerde over de duurzame principes van permacultuur ook hier toe te passen. Bij alles wat we doen stellen we ons de vraag: is dit wel duurzaam? Van zodra je teelt, heb je een impact. Daar kan je niet omheen. Ons substraat is bijvoorbeeld gemaakt van houtvezels, namelijk overschotten van de houtzagerij die wij hergebruiken. Dat is een restproduct voor hen, maar een basisproduct voor ons. Nadat wij ermee klaar zijn en het dus voor ons ook een restproduct is, is het een goede bodemverbeteraar. Zo kunnen wij een cyclus sluiten en dat vind ik belangrijk. Het enige wat microgroenten nodig hebben om te groeien, zijn water, warmte en licht. Wij moeten geen voedingsstoffen of gewasbeschermingsmiddelen gebruiken. Het zaadje heeft alles in zich om tot dat eerste blad te komen.” ■

Nele Lauwers

consultant Nieuwe verdienmodellen
nele.lauwers@boerenbond.be

Leren van elkaar

Tom startte als stadslandbouwer met microgroenten in een leegstaande serre in de Gentse stadstrand, en hij is niet alleen. Overal in Europa prikkelt de stadslandbouw jonge mensen om te gaan ondernemen. Met een specifiek aanbod ondersteunt Boerenbond deze nieuwe ondernemers en brengen we ze in contact met andere leden. Net omwille van hun verschillende uitgangspunten kunnen nieuwe en bestaande bedrijven veel van elkaar leren over de uitdagingen die er zijn om te produceren in een stedelijke omgeving.

Op het Europese forum EFUA (www.boerenbond.be/efua) brengt Boerenbond deze expertise samen en bouwen we mee aan betere kennis over landbouw in en rond steden. We onderzoeken de verschillende verdienmodellen en op welke manier deze bijdragen aan de duurzame ontwikkeling van stedelijke regio's, zoals we in Vlaanderen goed kennen.

Op 21 en 22 juni organiseren we samen met EFUA twee workshops in Brussel over 'Beter beleid voor stadslandbouw'. Interesse? Mail naar nele.lauwers@boerenbond.be.